

CDA

Verkiezingsprogramma 2018 – 2022

CDA NATUURLIJK VOOR TERSCHELLING

In de, bijna afgelopen, periode van 2014 tot 2018 is het CDA onderdeel geweest van de coalitie. In deze periode hebben we onze verantwoordelijkheid genomen en met twee andere partijen samen gewerkt. Die afgelopen vier jaren kenmerken zich door een politiek stabiele situatie. We hebben constructief gewerkt aan het oplossen van de vragen die we voor ons kregen. Op die manier hebben we heel wat dossiers en vraagstukken bij de hand gehad en verder gebracht.

Op deze wijze willen we graag verder werken en we hebben ons huidige programma dan ook gebaseerd op de afgelopen periode.

Daarnaast is het zo dat ons verkiezingsprogramma gebaseerd is op de uitgangspunten en de waarden van het CDA.

De afgelopen periode hebben de raadsleden en de wethouder van het CDA zich volop ingezet ten dienste van het eiland, met als steun in de rug ons bestuur en de leden van onze schaduwfractie. Wij willen graag ook de komende raadsperiode keihard aan het werk voor het welzijn en de welvaart van ons eiland.

In de afgelopen coalitieperiode zijn we nadrukkelijk bezig geweest met een visie op de nabije toekomst van ons eiland. Het resultaat is de beleidsvisie TS 25. Het CDA staat hier helemaal achter en we hanteren dit visiedocument als een leidraad voor plannen en voornemens. We hebben onze uitgangspunten voor het beleid getoetst aan TS 25 en we willen dat ook op die manier in de praktijk brengen.

We hebben vertrouwen in de toekomst en het CDA wil zich blijven inzetten voor deze prachtige gemeente en dit unieke eiland. Ons eiland kenmerkt zich door een lange historie en daardoor een eigen cultuur. Daarnaast is onze natuur een zeer belangrijk gegeven.

Ons landschap, met de afwisseling van dorpen, polder, bossen en duinen zijn ons dierbaar. Net als de verschillende tradities en gebruiken. Het ene kan niet zonder het andere en maken het eiland tot wat het is.

Dit koesteren en bewaren we graag en we willen er met respect mee omgaan, dat is de inzet van het CDA en dat zal ook de komende periode zo zijn.

Met vertrouwen de toekomst in

Namens het CDA Terschelling

INHOUDSOPGAVE

CDA natuurlijk voor Terschelling	2
1. Werken aan een krachtige en stabiele samenleving	4
<i>communicatie</i>	4
2. Ontwikkel locaties voor woningbouw mogelijk maken	5
3. Goede zorg dichtbij, maatwerk hierin waar nodig.	6
<i>Vrijwilligers</i>	6
<i>Jongerenwerk</i>	6
<i>Ouderenzorg</i>	6
<i>Gehandicapten zorg</i>	6
<i>minder regels</i>	6
4. Goed Onderwijs op het eiland.	7
<i>Maritiem Instituut, Hbo en onderzoek</i>	7
5. Met een veilig gevoel op het eiland	8
<i>Politie</i>	8
<i>Brandweer</i>	8
<i>Kustbeheer</i>	8
6. Ruimte om de natuur te beleven en te benutten.	9
7. Inzetten op verdere verduurzaming van het eiland.	10
<i>Duurzaamheid</i>	10
<i>Openbare ruimte</i>	10
8. De bereikbaarheid en infrastructuur een must.	11
<i>Bereikbaarheid</i>	11
<i>Infrastructuur</i>	11
<i>De omgevingswet</i>	12
<i>Communicatie</i>	12
9. Economie en toerisme hand in hand	13
<i>Economie</i>	13
<i>Toerisme en marketing</i>	14
<i>Evenementen</i>	14
10. Wij willen een financieel gezonde gemeente	15

1. WERKEN AAN EEN KRACHTIGE EN STABIELE SAMENLEVING

De gemeente heeft als taak om wonen en werken mogelijk te maken. De samenleving verwacht van de gemeente een goede dienstverlening. Daar hebben onze inwoners recht op; als gemeente ben je er voor je inwoners.

- Een bestuurbare samenleving is afhankelijk van de wil om er met elkaar wat van te maken. Dat geldt in het klein, maar ook in het groot. Door met elkaar te communiceren kunnen we begrip krijgen voor elkaars standpunten. De overheid zal sturing moeten geven aan de samenleving, maar dient dit te doen op een zodanige wijze dat men elkaar begrijpt. Dit is een taak voor B&W, raad en ambtenaren van Terschelling. De eilanders mogen van hen kundigheid verwachten dit gekoppeld aan kennis van de cultuur en historie van het eiland.
- Door slim samen te werken met de andere Waddeneilanden en andere partners in de regio kunnen we een zelfstandige gemeente blijven. Op deze wijze kan voldoende kwaliteit geleverd worden en de bevolking bediend worden op het niveau dat van een zelfstandige gemeente verwacht mag worden.
- Het CDA wil zich hier als een stabiele en deskundige partij voor inzetten.

COMMUNICATIE

- Het jaarlijks overleg met de buurtschappen is van groot belang voor het CDA om te weten wat leeft in de verschillende dorpen en buurtschappen, zodat hierop ingespeeld kan worden.
- Er moet een heldere communicatie vanuit de gemeente plaatsvinden, zowel via de conventionele weg, maar ook via moderne media zoals apps en social media. Wij denken bijvoorbeeld aan een track-en-trace systeem voor ingediende vragen, zodat burgers en betrokkenen altijd kunnen zien hoe het staat met hun vraag die uitstaat bij de gemeente (heel gewoon in het bedrijfsleven).

2. ONTWIKKEL LOCATIES VOOR WONINGBOUW MOGELIJK MAKEN

Iedereen moet kunnen wonen op Terschelling. Er is echter op dit moment niet voor iedereen een goede woning beschikbaar, met name voor starters is er een grote woningbehoefte.

- Er is een dringende behoefte aan woonruimte op Terschelling. Het CDA beschouwt dit als speerpunt in beleid. Mogelijk moet de gemeente zelf het voortouw nemen om ontwikkellocaties van de grond te krijgen. Daarnaast moet het beleid voor invullocaties in de dorpen op het eiland voortvarend worden geactualiseerd en uitgevoerd, met name om Oost is dit belangrijk omdat het langgeleden is dat er woningen gerealiseerd zijn en dan met name sociale en starters woningen.
- Voor eilander jeugd moeten starterswoningen beschikbaar komen zodat ze in eigen omgeving een bestaan kunnen opbouwen.
- Bouwen voor midden en hoge inkomensklassen moet ook mogelijk worden, met name seniorenwoningen, zodat er een doorstroming op gang kan komen van minder dure koopwoningen en sociale huurwoningen.
- Vorig jaar is de campus voor de zeevaartschoolstudenten gerealiseerd, echter is er nog steeds behoefte aan studentenwoningen. De oude campus zou ingezet kunnen worden voor tijdelijke huisvesting van buitenlandse studenten of van studenten die op het eiland onderzoek doen. Ook de studenten voor het simulatorcentrum blijven hier gehuisvest.

3. GOEDE ZORG DICHTBIJ, MAATWERK HIERIN WAAR NODIG.

Mensen in de kwetsbare fase van hun leven moeten vertrouwen kunnen hebben in de zorg. Omdat we allemaal steeds ouder worden wordt ook de zorg voor elkaar steeds belangrijker. Wij stimuleren deze nabije zorg en ondersteunen familie en mantelzorgers in het werk dat ze doen.

VRIJWILLIGERS

- Vrijwilligers, mensen die zich met hart en ziel inzetten voor een ander, zijn onmisbaar voor de binding en leefbaarheid van onze dorpen en wijken. Voor de toenemende zorgvraag wordt een steeds groter beroep gedaan op het eigen netwerk en vormen van mantelzorg. Wij willen mantelzorg ondersteuning.
- Bij langdurige steeds zwaardere wordende mantelzorg ligt overbelasting op de loer. Dit moeten we nauwkeurig monitoren en waar nodig inzetten op maatwerk oplossing om dit te voorkomen.
- Gemeentelijke verzekeringen, zoals aansprakelijkheidsverzekeringen moeten beschikbaar blijven voor vrijwilligers

JONGERENWERK

- Het jongerenwerk zoals het nu vormgegeven is functioneert prima en wij blijven dit van harte ondersteunen.

OUDERENZORG

- Ook Terschelling vergrijst. Het CDA wil dat de gemeente ondersteuning biedt aan initiatieven die de zorg dichtbij realiseren, bijvoorbeeld zorg na ontslag uit het ziekenhuis, dagbesteding en maatwerk in vervoer. Er wonen steeds meer kwetsbare mensen thuis en deze zullen extra zorg hard nodig hebben.
- Domotica kan hierbij ook een oplossing zijn: technische oplossingen die het mogelijk maken dat mensen langer thuis kunnen blijven wonen. Ook het aanbieden van tafeltje-dek-je is hier een goed voorbeeld van.

GEHANDICAPTEN ZORG

- Op dit moment zijn er diverse voorzieningen voor gehandicaptenzorg. Het CDA ondersteunt dit en wil het ingezette beleid continueren.

MINDER REGELS

De regels binnen de zorg moeten worden versimpeld. Minder verslaglegging en meer bezig met de werkelijke zorg; de mens centraal en niet de regels. Regels zijn deels ingegeven vanuit wantrouwen. Wij willen het vertrouwen in de professional weer terug.

4. GOED ONDERWIJS OP HET EILAND.

Het recht op goed onderwijs is belangrijk om je te kunnen ontwikkelen. Dit is niet vanzelfsprekend door de ligging van het eiland. Goed onderwijs is voor het CDA daarom een heel belangrijk item.

- Het CDA is voor optimale voorzieningen voor het basisonderwijs op Terschelling en steunt het brede school concept. Kinderen moeten zo lang mogelijk “onderwijs op maat “ en extra hulp op het eiland kunnen krijgen.
- Mogelijkheden om de studie op gevarieerd niveau in het voortgezet onderwijs op Terschelling langer te kunnen blijven volgen worden reeds benut. Maar hiervoor moet wel de optimale omgeving gecreëerd worden zodat thuis nabij onderwijs voor alle kinderen mogelijk is. Hierbij kan digitaal onderwijs een belangrijke rol spelen.
- Speciale regelingen voor eilander leerlingen (vervoer, uitwonend studerenden) moeten gehandhaafd blijven.

MARITIEM INSTITUUT, HBO EN ONDERZOEK

- Het Maritiem Instituut staat zeer goed aangeschreven in de maritieme wereld en het simulatorcentrum is uitgerust met de modernste simulatoren van de wereld. De gemeente moet dit actief uitdragen als parel van het eiland.
- Samenwerking tussen de gemeente en de HBO instellingen zoals NHLSTENDEN en het Van Hall instituut moet vorm krijgen, veel toekomstige uitdagingen die de gemeente heeft kunnen in samenwerking met deze instellingen onderzocht en uitgewerkt worden, hierdoor zal er een innovatief klimaat kunnen ontstaan op Terschelling.
- Het CDA is een groot voorstander voor het vormgeven van een zogenaamd HBO-atelier kan studenten van NHLSTENDEN faciliteren bij praktisch gericht onderzoek op Terschelling. Hiermee kan het eiland het verschil maken.
- Het Maritiem instituut en het simulatorcentrum nemen een belangrijke plaats in op het eiland, het CDA onderkent dit belang en is blij dat het gebouw wordt gerenoveerd, wanneer het mogelijk is moet in samenspraak gekeken worden hoe tijdelijke huisvesting vorm gegeven kan worden.

5. MET EEN VEILIG GEVOEL OP HET EILAND

Veiligheid is ook voor Terschelling van groot belang, in de zomer verblijven er veel mensen op het eiland en is het belangrijk dat ook dan de veiligheid gegarandeerd is.

- Het CDA wil inzetten op het terugdringen van overmatig alcohol en drugsgebruik onder jongeren. We ondersteunen voorlichting op scholen.
- Horeca ondernemers moeten rekening houden met bewoners van de omliggende woningen.

POLITIE

- De politie op Terschelling is het eerste aanspreekpunt bij criminele activiteiten. Het is dus van groot belang dat de politie op de hoogte is van de lokale situatie, dit betekent dat er een vaste kern van politie op het eiland moet zijn en die daarvan op de hoogte is.
- Het gebruik van sociale media van de politie juichen wij toe, dit komt het contact met de burger ten goede.
- Ook het optreden van de politie bij kleine vergrijpen met bijvoorbeeld jongeren, wordt toegejuicht, dit draagt bij aan een beter gemeenschap.

BRANDWEER

- Op Terschelling is een goed brandweerkorps met goed opgeleide vrijwilligers.
- De brandweergarage op West Terschelling moet vervangen. Hier wil het CDA van harte aan meewerken, wellicht kan hij gesitueerd worden op het bedrijventerrein.

KUSTBEHEER

- Onze beveiliging tegen de zee is in het geding. Ook de ontwikkelingen in het dynamisch kustbeheer op Terschelling dreigen een kant op te gaan waarbij werken en recreëren op de tweede plaats komen. Het CDA is niet tegen experimenten welke de biodiversiteit herstellen of vergroten, maar het werken met dubbele agenda's is niet acceptabel. De zeereep mag niet worden aangetast.
- Een verzwarende van de dijk is op termijn nodig. Deze kan buitendijks worden gerealiseerd en mag niet ten koste gaan van weer een stuk polder. Methoden welke de kweldergroei bevorderen moeten prioriteit hebben.

6. RUIMTE OM DE NATUUR TE BELEVEN EN TE BENUTTEN.

De natuur is het beste handelsmerk wat Terschelling bezit, daar moeten we zuinig op zijn. Maar er moet ook ruimte overblijven om ervan te genieten voor zowel de toeristen als de eilanders

- *Het grootste gedeelte van het eiland bestaat uit natuur en is bezit van Staatsbosbeheer, zij bepalen voor het grootste gedeelte het natuurbeleid. Toch maken eilanders er dagelijks gebruik van, het CDA is van mening dat belangrijke en ingrijpende beslissingen in samenspraak met de eilanders gemaakt moeten worden. Gelukkig gebeurt dit op ook bij diverse projecten, wij zullen dit blijven monitoren.*
- *Door toenemende regelgeving vanuit Europa en de landelijke overheid over het gebruik van de natuur worden verboden opgelegd die consequenties hebben voor eilanders, wij zullen ons, wanneer nodig, verzetten hiertegen en de dialoog aan gaan met landelijke en/of Europese politici*
- *De golfbaan, het CDA staat hier niet onwelwillend tegenover, maar de natuurbeleving van de overige gasten en eilanders mag niet teveel aangetast worden. waardoor het gevoel ontstaat dat men overal moet uitkijken voor golfballetjes en golfers.*

7. INZETTEN OP VERDERE VERDUURZAMING VAN HET EILAND.

Duurzaamheid is geen modeverschijnsel, maar een noodzaak. Klimaatverandering is een realiteit. De gevolgen van klimaatverandering worden steeds duidelijker. De gevaren voor een kwetsbaar eiland als Terschelling zijn des te zichtbaarder.

DUURZAAMHEID

- Wij streven naar een stimulerende en ondersteunende rol van de lokale overheid in projecten die duurzame energievormen willen realiseren.
- Het CDA steunt de uitbreiding van subsidieregeling voor particulieren en elke vorm van de vermindering van het gasverbruik.
- Ook initiatieven van “koploper” bedrijven om het midden en kleinbedrijf te verduurzamen kunnen op onze steun rekenen.
- De ambitie om in 2020 zelfvoorzienend te zijn lijkt moeilijk haalbaar, echter moeten we streven naar het meest haalbare, door bijvoorbeeld het toepassen van windenergie door het plaatsen van windmolens op zee en initiatieven op gebied van zonne-energie zoals het zonnepark op Hee. Niet alleen bestaande maar ook naar nieuwe en innovatieve oplossingen moeten een kans krijgen.
- Het CDA is tegen gas-en proefboringen in onze gemeente. We willen geen risico lopen op aardbevingen, bodemdaling en aantasting van de natuur.

OPENBARE RUIMTE

- Er moet geld worden besteed aan het beheren van de openbare ruimte: o.a. voor meer natuurlijke bermen. Wij willen biodiversiteit op het eiland stimuleren.

8. DE BEREIKBAARHEID EN INFRASTRUCTUUR EEN MUST.

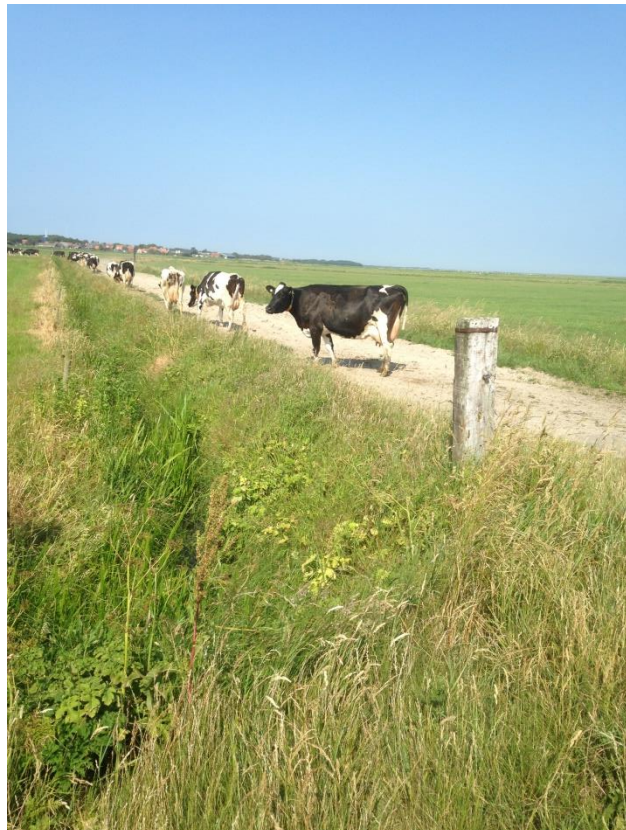
We vinden dat Terschelling goed bereikbaar moet zijn, dit is belangrijk voor het toerisme en de economie van het eiland. Infrastructuur is belangrijk voor het eiland en dan met name de wegen zijn van groot belang, dit is een uitdaging omdat alle verkeer gebruik maakt van de wegen.

BEREIKBAARHEID

- Een betrouwbare en stabiele veerverbinding is essentieel voor Terschelling. Het is de levensader voor het eiland. Naast goede schepen hoort ook de vaargeul op regel te zijn. De vaarroute door het Schuitengat moet geschikt gemaakt worden voor zowel de sneldienst als de autoveerboten.
- De wal infrastructuur moet modern, eigentijds en betrouwbaar zijn.
- Wij benutten de politieke kanalen om de afspraken hierin uitgevoerd te krijgen. Het opknappen van het veerhaventerrein beschouwen wij in de havenplannen als eerste prioriteit en moet zo snel mogelijk in uitvoering gebracht worden.
- Het CDA is heel blij met de vernieuwing van twee schepen en is benieuwd naar de effectiviteit van het nieuwe vaarschema en dan met name het autovervoer in zomer van de eilanders, immers de autocapaciteit is sterk verminderd per schip. Wij zullen nauwlettend schaduwen.

INFRASTRUCTUUR

- De verkeersveiligheid van onze wegen moet worden aangepakt. Mogelijkheden voor snelheid beperkende aanpassingen op gevaarlijke punten willen we benutten met respect voor alle soorten verkeer.
- We willen de 30 KM-zones in woonwijken en dorpen handhaven en of toepassen.
- Het verbreden en veiliger maken van het fietspadennet beschouwen wij als een speerpunt omdat door de komst van elektrische fietsen er andere eisen aan het fietspad gesteld worden. Deze moeten zo snel mogelijk aangepast worden.
- De verbetering van de polderwegen voor landbouwverkeer moet in 2018 opgepakt worden.

DE OMGEVINGSWET

In 2019 of 2020 wordt de nieuwe Omgevingswet van kracht. Deze wet bundelt de wetgeving op het gebied van ruimte, natuur en milieu. Hierbij worden veel bevoegdheden overgeheveld van het Rijk naar de gemeenten. Deze nieuwe wet is nu nog volop in ontwikkeling. Het CDA zet zich bij de ontwikkeling van de Omgevingswet nadrukkelijk in voor de volgende punten:

- In het omgevingsplan, dat de gemeente moet maken, moeten regels worden opgenomen voor de bescherming van ons cultureel erfgoed.
- Er moet ruimte zijn voor maatschappelijke en lokale initiatieven. Het instrument van een tijdelijke vergunning kan in voorkomende gevallen ingezet worden.
- Inwoners en ondernemers worden betrokken bij het opstellen van een toekomstvisie, waarbij wordt gekeken naar de beste economische kansen voor een dorp, stad of regio.
- Ondernemers moeten meer ruimte krijgen om te ondernemen en daarbij te experimenteren. Waar nodig schrappen we daarvoor regels, passen we die aan of maken we ze flexibeler.

COMMUNICATIE

- Snel en stabiel internetsite een basisbehoefte. Uitrol van een glasvezelnetwerken een noodzaak. Het CDA wil zich sterk maken om dit op het eiland gerealiseerd te krijgen.

9. ECONOMIE EN TOERISME HAND IN HAND

Toerisme en economie op Terschelling gaan hand in hand en kunnen ook conflicteren, daarom moeten we hier kritisch mee omgaan.

ECONOMIE

- Het CDA kiest voor een eerlijke economie waar werken loont. Waar middeninkomens en gezinnen geen melkkoe zijn.
- Het CDA staat voor een goed vestigingsklimaat en wil gastvrij zijn voor alle ondernemers die ondernemen met respect voor het unieke karakter van het eiland.
- Wij willen een economie waarin kleine ondernemers en bedrijven onze absolute prioriteit krijgen en tenminste net zo worden gesteund als grote bedrijven van buiten het eiland. Het CDA is ook landelijk sterk voorstander van maatregelen om MKB bedrijven onder de 50 werknemers extra ruimte te bieden om te ondernemen. Tenminste 50% van de aanbestedingen van de overheid moeten lokaal worden gegund.
- Onze polder wordt gebruikt door eilander boeren. Dit is een belangrijke activiteit voor ons eiland. Het CDA wil dat zo houden en ruimte geven voor een gezonde bedrijfsvoering met zorg voor het aanzicht van de polder. Die ruimte moet mede gevonden worden in specialisatie en verbreding. Het voor agrarische activiteiten beschikbare areaal op Terschelling moet tenminste gehandhaafd blijven en niet opgeofferd aan (toeristische) voorzieningen. Tot dit areaal behoren ook de zogenaamde duingraslanden. Het is ondenkbaar dat die zouden kunnen worden gecompenseerd met bestaand agrarisch land binnen de dijkkring.
- Onze kleinschalige garnalenvisserij heeft te maken met onzekerheid en druk vanuit de overheid. Het CDA wil zich inzetten deze bedrijfstak voor Terschelling te behouden.
- Onze economie is voor het grootste deel afhankelijk van het toerisme. Instandhouding en verbetering van wat Terschelling te bieden heeft verdient onze uiterste zorg. Plannen voor de haven-infrastructuur, een centrum voor natuur, landschap en onze maritieme historie, etc. moeten worden ontwikkeld om die obstakelvrij te kunnen uitvoeren wanneer de financiële middelen beschikbaar komen.
- De huidige ontwikkelingen met betrekking tot het te koop aanbieden van erfpachtgrond voor zomerhuizen aan de duinrand moet gelden voor alle bouwwerken op erfpachtgrond.
- Het handhaven van een gevarieerd accommodatieaanbod, de presentatie van onze cultuur en intensieve promotie van ons eiland zijn speerpunten. De gemeente Terschelling moet daarin haar inspanning vergroten.
- Circulaire economie is in opkomst. Met circulaire economie bedoelt het CDA het hergebruiken van grondstoffen. Het CDA wil deze rol stevig door ontwikkelen de komende jaren om het onderwerp rentmeesterschap verder vorm te kunnen geven in het hergebruik van grondstoffen

TOERISME EN MARKETING

- Terschelling is bij uitstek een toeristisch eiland. De marketing naar buiten toe is de laatste jaren beter geworden, maar heeft nog een verbeterslag nodig. Hierin moet het ondernemersfonds een rol spelen.
- Voorzieningen die een gebied toeristisch aantrekkelijk maken zijn ook van belang voor een goed leefklimaat. Zo versterkt dat elkaar.
- Ruimte aan verantwoord toeristisch ondernemerschap.
- Goed gastheerschap, meertalige informatie. Afstemming met ander Waddeneilanden.
- Op de kaart zetten van het waddengebied als werelderfgoed.
- Kwaliteitsverbetering van de jachthaven.

EVENEMENTEN

- Grote evenementen kunnen het culturele klimaat versterken en bijdragen aan de leefbaarheid van het eiland. Ook in economisch opzicht kunnen grote evenementen van betekenis zijn. Wij vinden het daarom goed om in geval van een dergelijk brede versterking dit soort evenementen te ondersteunen.
- Een evenement is voor de één een feest, maar kan voor een ander overlast betekenen. Aanvragen voor vergunningen moeten daarom duidelijk ter inzage liggen. Eventuele bezwaren moeten zo snel mogelijk en vóór de datum van het evenement worden behandeld.

10. WIJ WILLEN EEN FINANCIËEL GEZONDE GEMEENTE

Veel plannen uit ons verkiezingsprogramma moeten worden betaald met publiek geld, met belastinggeld. Omdat we belasting vragen aan onze inwoners en ondernemers willen we overduidelijk aangeven hoe en waaraan we dat geld besteden.

- De gemeentelijke portemonnee is bedoeld om te investeren in dienstbare zaken voor iedereen in onze gemeente of om te sparen voor strategische doelen op de lange termijn. We zoeken daarvoor ook financiële steun bij de Provincie, in Den Haag en in Europa.
- Het CDA staat open voor het opnieuw bekijken van de primaire en niet-primaire taken van de gemeente. Daarbij kan het gebruiken van zero-based-budgeting helpen. Dit houdt in dat we alle posten van de gemeentelijke boekhouding opnieuw gaan bekijken en beoordelen. Het
- CDA vindt dat de onroerendezaakbelasting (OZB) voor woningen alleen met de inflatie mag stijgen. Voor niet-woningen onderzoekt het CDA of de verhoging van de OZB in de pas loopt met de uitgaven van het ondernemersfonds.
- De meerjarenbegroting was en blijft sluitend.
- De gemeente is geen bank. Als een partij financiële steun wil hebben van de gemeente, dan moet je eerst aantonen waarom derden niet willen financieren.
- De beste manier om financieel gezond te blijven is om eerst voor uitgaven te sparen. Dit kan alleen niet voor alle investeringen. Toch vindt het CDA dat ook grote strategische investeringen voortaan eerst moeten worden benoemd in de strategische investeringsagenda, en dat daarvoor ook het SIOF (Strategisch Investerings- en Ontwikkelingsfonds) moet worden aangevuld.
- De gemeente komt tot een langetermijnplanning waarin ze haar schuld beheersbaar houdt en zo mogelijk aflost. Wanneer er geld vrijkomt, dan wordt dit bij voorkeur besteed aan de aflossing van schulden en/of lastenverlichting voor de burgers, voordat er naar nieuw beleid wordt gekeken
- Toeristenbelasting wordt momenteel nog geïnd via de verhuurder, een onderzoek naar een ander systeem kan voordelen hebben voor zowel de gemeente als de bezoeker.